

[Frederik Lynge.]

deles opfyldes ved det store opbygningsarbejde, der hidtil er sket i landet for midler, som den danske stat giver os og fremdeles vil give os til forbedring af så at sige alle vore forhold deroppe.

Samtidig med at dette store udbygningsarbejde foregår i landet, må man ikke være blind for — her vil jeg gerne udtale som min mening en opfattelse, som jeg ved adskillige af mine landsmænd deler — at den grønlandske befolkning i tide og snarest oplyses om, ja, opdrages til, at forstå det fælles mål under den nuværende og fremtidige udvikling: at det er og bliver det grønlandske samfunds ufravigelige pligt at bære sin del af vore samfundsudgifter deroppe, ikke alene som hidtil kun en ringe del af vore sociale udgifter og ikke blot som nu modtage store investeringsbeløb fra Danmark, men at vi også selv må være med på dette område.

Den måde, hvorpå man i Grønland skaffer midler til den grønlandske landskasse og dermed de grønlandske kommuner, så at de kan bestride nogle af de sociale udgifter m. m., trænger efter min mening i høj grad til at blive taget op til en grundig revision. Sagen er nemlig i dag den, at man i Grønland må spise meget slik, sukkervarer og chokolade, ryge megen tobak, cigarer og cigaretter samt drikke meget øl og spiritus m. v. netop for at skaffe de offentlige grønlandske kasser midler til arbejde med. Dette er bl. a. medvirkende til at give grønlænderen et nedværdigende omdømme, og det kan ikke siges at være en heldig baggrund for en sund udvikling. Netop disse afgiftpålagte varer bliver dyrere og dyrere for forbrugerne i Grønland.

Af de nylig fra Grønland modtagne referater af landsrådsforhandlingerne fremgår det bl. a., at det grønlandske landsråd i år har måttet nedskære 13 af 15 grønlandske kommuners budgetter med et samlet beløb på op imod 1 mill. kr., fordi landskassen, der i de senere år har haft en indtægt på 5 mill. kr. årlig, ikke har kunnet efterkomme kommunernes krav om forbedringer af eksisterende anlæg samt nye anlægsarbejder i kommunerne. Kunne man ikke finde en ordening — dette vil jeg gerne sige til overvejelse for de bevillende myn-

digheder — hvorefter staten kunne yde landskassen et passende beløb eventuelt som lån på lempelige afbetalingsvilkår, således at de grønlandske kommuner bliver i stand til at opfylde de krav, der stilles fra befolkningens side om arbejder, man finder særligt påkrævede inden for de pågældende kommuner, og således at kommunerne selv kommer mere med i opbygningsarbejdet?

Den højtærede statsminister nævnte i sin tale, at der i indeværende folketingsår ville blive fremsat lovforslag om indførelse af skat ved kilden for sømænd. Vi har fået underretning om, at ministeren for Grønland i fjor har nedsat et udvalg med den opgave at udarbejde forslag til en beskatningsordning for Grønland. Det er min overbevisning, at skat ved kilden, som statsministeren omtalte, ville passe bedst for Grønland, den dag beskatning bliver indført deroppe; denne form for beskatning er heller ikke ukendt blandt den grønlandske befolkning fra tidligere år, og mon ikke dette ville medføre et simplere og mindre administrationsapparat end det, man hidtil har været ængstelig for ved indførelse af beskatning i Grønland.

En af årsagerne til de i mange tilfælde berettigede krav fra grønlændernes side om lige løn for lige arbejde, der imidlertid endnu ikke opfyldes i videre udstrækning, er og bliver, at der ikke betales skat i Grønland, og det er netop det, som bl. a. holder lønniveauet og priserne på grønlandske produkter nede.

Den højtærede statsminister sagde i sin tale bl. a.:

„Det er derfor meget nødvendigt, at der tilvejebringes grundlag for øget produktion og beskæftigelse“.

Også her må Grønland komme med i billedet først og fremmest med hensyn til forøgelse af produktionen, men også med hensyn til beskæftigelsen. Der er i Grønland meget stærke ønsker om forbedringer inden for det grønlandske produktionsliv f. eks. ved indførelse af yderligere forædling af produkterne i selve landet med det formål at opnå større produktion af færdige varer til eksport fra Grønland.

Vel ved jeg udmærket, at der allerede i dag finder adskillige former for forædling sted af de grønlandske produkter i visse byer, idet der findes fabrikanlæg til behand-